Betänkande ShUB 6/2015 rd– RP 21/2015 rd

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om Keva, om finansiering av statens pensionsskydd och om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om Keva, om finansiering av statens pensionsskydd och om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (RP 21/2015 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande och till ekonomiutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av
- ekonomiutskottet EkUU 9/2015 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört
- lagstiftningsråd Marja Isomäki, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Päivi Lanttola, finansministeriet
- regeringsråd Erik Strömberg, social- och hälsovårdsministeriet
- ledningens rådgivare Erkki Rajaniemi, Finansinspektionen
- förhandlingsdirektör Jukka Kauppala, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- direktör för juridiska ärenden Karoliina Kiuru, Keva
- arbetsmarknadsjurist Jouko Hämäläinen, KT Kommunarbetsgivarna
- intressebevakningsdirektör Anne Sainila-Vaarno, Kommunsektorns utbildade vårdpersonal KoHo rf
- jurist Keijo Karhumaa, Kommunfackets union
- jurist Pekka Pietinen, Löntagarorganisationen Pardia rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Kyrkostyrelsen.

Klart
5.1

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas nya lagar om Keva, om finansiering av statens och om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd. I lagen om Keva samlas de bestämmelser om förvaltning och finansiering av samt tillsyn över Keva som nu finns i lagen om kommunala pensioner. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om behörighetsvillkoren för styrelsen och dess ledamöter och för ledningen för en pensionsanstalt. I lagen föreslås även bestämmelser om riskhantering, intern revision och intern kontroll.

Den föreslagna nya lagen om finansiering av statens pensionsskydd ersätter de nuvarande bestämmelserna om finansiering i lagen om statens pensioner. De övriga bestämmelserna i den gällande lagen om statens pensioner ska i fortsättningen finnas i pensionslagen för den offentliga sektorn. I propositionen föreslås inga ändringar av den nuvarande finansieringen av statens pensionsskydd.

Den föreslagna nya lagen om finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd ersätter bestämmelserna om finansiering i den gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. De övriga bestämmelserna i den gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan ska i fortsättningen finnas i pensionslagen för den offentliga sektorn. I propositionen föreslås inga ändringar av den nuvarande finansieringen av kyrkans pensionsskydd.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen har samband med pensionsreformen som avses träda i kraft i början av 2017 och som samtidigt behandlas i riksdagen (RP 16/2015 rd). I pensionsreformen föreslås det att pensionslagarna för anställda inom kommunerna, staten, den evangelisk-lutherska kyrkan och FPA sammanslås till en ny pensionslag för den offentliga sektorn. Av de lagar som upphävs föreslås i propositionen att bestämmelserna om finansiering av statens samt den evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd överförs utan ändringar till de nya lagarna om finansiering.

Utskottet konstaterar att det skapar klarhet i regleringen och i fördelningen av behörighet mellan ministerierna att bestämmelserna om pensionsskyddets innehåll respektive finansiering ingår i separata lagar. Pensionslagen för den offentliga sektorn, som gäller innehållet i pensionsskyddet, hör i fortsättningen entydigt till social- och hälsovårdsministeriets ansvarsområde och lagarna om finansiering av pensionsskyddet hör till de ministerier som ansvarar för dem.

Förslaget till lag om Keva som ingår i propositionen föreslås innehålla de bestämmelser om förvaltningen och finansieringen av samt tillsynen över Keva, som nu ingår i lagen om kommunala pensioner. Dessutom ska lagen innehålla nya bestämmelser om riskhantering, intern kontroll och intern revision. Som nya uppgifter för Kevas styrelse föreslås ansvar för att ordna Kevas interna kontroll och riskhantering. I den nya lagen föreskrivs också om behörighetsvillkor för Kevas verkställande direktör och vice verkställande direktör och om behörighetsvillkor för styrelsen och

dess medlemmar. Det är adekvat, anser utskottet, att dessa bestämmelser som nu huvudsakligen ingår i Kevas instruktioner och administrativa bestämmelser tas in i lag.

Kevas roll är att genomföra den lagfästa sociala tryggheten och förvalta betydande pensionsmedel. Utskottet menar att det förutsätter insyn i verksamheten och att principerna för en god förvaltning följs. Därför är det positivt att de bestämmelser som nu föreslås om riskhantering och om intern kontroll och tillsyn huvudsakligen motsvarar de bestämmelser som i början av innevarande år fogades till lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

Finansinspektionen föreslås stå för tillsynen över planeringen av Kevas finansieringsverksamhet och för granskningen av placeringsverksamheten. I övrigt ansvarar finansministeriet för tillsynen över Keva. Ekonomiutskottet konstaterar i sitt utlåtande att rättigheterna och ansvaret visavi myndigheternas och organens tillsyn måste vara konsekventa och välavvägda. Tydlig och entydig tillsyn ligger i alla parters intresse, påpekar utskottet. Av allt att döma finns det en del oklarheter i skarven mellan finansministeriets och Finansinspektionens tillsyn. Följaktligen förutsätter utskottet att det noga följs upp hur bestämmelserna fungerar och att de i förekommande fall förtydligas.

Social- och hälsovårdsutskottet konstaterar att tillsynen över Kevas placeringsverksamhet bör vara heltäckande och att eventuella kontaktytor mellan tillsynen av placeringsverksamheten och förvaltningen bör minskas. Med hänsyn till karaktären av Kevas verksamhet och mängden och arten av de medel som Keva har hand om bör rättigheterna och ansvaret i fråga om tillsynen vara en tydlig och välfungerande helhet. Social- och hälsovårdsutskottet anser det behövligt att utreda hur tillsynen fungerar, och att man utifrån utredningen vid behov bereder eventuella lagändringar.

I bedömningen av nuläget konstateras det i propositionen att i samband med lagberedningen har även det eventuella behovet att ändra bestämmelserna om sammansättningen av Kevas förvaltningsorgan utvärderats. Föremål för diskussion har enligt motiven särskilt varit huruvida arbetsmarknadsparterna ska vara företrädda inom förvaltningen i enlighet med paritetsprincipen på samma sätt som i arbetspensionsbolagen. Dessutom konstateras i propositionsmotiven att parterna har meddelat att de bereder ärendet separat och på så sätt strävar efter att hitta en gemensam syn. De eventuella ändringarna i bestämmelserna om förvaltningsorganens sammansättning bereds så att de kan tillämpas genast efter kommunalvalet i april 2017. Utskottet anser att frågan behöver utredas. Sedan Kevas uppgifter har utvidgats till att omfatta också verkställigheten av pensionsskyddet för statens, kyrkans och FPA:s personal behövs enligt utskottets uppfattning ytterligare en utredning om statens, kyrkans och FPA:s representation i Kevas styrelse.

Revisionslagstiftningen ändras genom en lag (1141/2015) som träder i kraft den 1 januari 2016. Därför föreslår utskottet att 6 och 35 § i lagförslag 1 ändras.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 21/2015 rd utan ändringar.

Betänkande ShUB 6/2015 rd

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 21/2015 rd med ändringar. ***(Utskottets ändringsförslag)***

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om Keva

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpningsområde och Kevas medlemssamfund

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om pensionsanstalten Keva. Keva är en offentligrättslig pensionsanstalt som förvaltas av sina medlemssamfund och den har sin hemort i Helsingfors.

2 §

Kevas uppgifter

Keva har till uppgift att sköta

1) verkställigheten av pensionsskyddet för kommunsektorns personal, de statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal och Folkpensionsanstaltens personal enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (/) samt de uppgifter som anges i den lagen,

2) finansieringen av pensionsskyddet för medlemssamfundens anställda personal, med undantag för finansiering på vilken lagen om finansiering av statens pensionsskydd (/) tillämpas,

3) uttagandet av pensionsavgifter enligt 2 § 1 mom. i lagen om finansiering av statens pensionsskydd och 3 § 1 mom. i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (/2015).

Keva ska sköta den uppgift som avses i 1 mom. 2 punkten på ett sätt som tryggar de förmåner som pensionsskyddet omfattar.

Keva kan med stöd av ett avtal producera pensionsadministrativa tjänster samt sådana stödtjänster som behövs vid skötseln av dem även för kundgrupper som inte omfattas av tillämpningsområdet för pensionslagen för den offentliga sektorn, om tjänsterna inte innebär utövande av offentlig makt.

3 §

Kevas medlemssamfund

Kommuner och samkommuner samt Keva och Kommunernas garanticentral är medlemssamfund i Keva.

Till Keva kan som medlemssamfund ansluta sig

1) en sådan förening vars medlemmar enbart består av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller föreningar som bildats av dem,

2) ett sådant aktiebolag vars samtliga aktier ägs av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller av föreningar som anslutit sig som medlemssamfund i Keva eller av aktiebolag som nämns i denna punkt och som har anslutit sig som medlemssamfund,

3) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och som bistår vid produktionen av tjänster som skötseln av kommunernas lagstadgade uppgifter förutsätter och funktioner som direkt betjänar dessa,

4) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen och där majoriteten av de anställda omedelbart innan aktiebolaget eller stiftelsen bildades har varit anställda hos ett medlemssamfund i Keva.

En förening, ett aktiebolag och en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund ska underrätta Keva om sådana förändringar av dess förhållanden som medför att föreningen, aktiebolaget eller stiftelsen inte längre uppfyller förutsättningar i 2 mom.

4 §

Anslutning som medlemssamfund samt avslutande av medlemskap

En förening, ett aktiebolag och en stiftelse som önskar ansluta sig som medlemssamfund i Keva ska skriftligen ansöka om medlemskap hos Kevas styrelse. Styrelsen avgör om den sökande uppfyller förutsättningarna i 3 § 2 mom. och beslutar från vilken tidpunkt medlemskapet börjar.

Om det blir klarlagt att en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund inte längre uppfyller förutsättningarna för medlemskap enligt 3 § 2 mom. eller om ett medlemssamfund skriftligen har anmält att det önskar utträda ur medlemskapet, konstaterar styrelsen efter att ha hört medlemssamfundet i fråga att medlemskapet upphört. Medlemssamfundet ska göra anmälan om sin önskan att utträda senast tre månader före den tidpunkt då det önskat att medlemskapet upphör.

5 §

Medlemssamfund i konkurs

Om en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund försätts i konkurs, kan konkursboet fortsätta som medlemssamfund i Keva med samma rättigheter och skyldigheter som andra medlemssamfund. Avgifterna enligt 19 § för den tid konkursboet är medlem betalas av konkursboet. Konkursboet kan utträda ur medlemskapet i Keva i enlighet med vad som föreskrivs i 4 § 2 mom.

2kap.

Tillsyn

6 §

Allmän tillsyn

Finansministeriet svarar för den allmänna tillsynen över Kevas verksamhet.

Finansministeriet kan av särskilda skäl förordna en specialrevision av Kevas förvaltning och räkenskaper.

Finansministeriet tillsätter för högst fyra år en revisor som utifrån Kevas bokföring och annat material ska granska att de beräkningar som avses i 24 § och som Keva har lämnat om den summa som behövs för betalningen av statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensioner och om ersättningen för Kevas kostnader är riktiga och tillräckliga. Revisorn har dessutom till uppgift att utifrån Kevas bokföring och annat material granska att Keva har tagit ut statliga och kyrkliga arbetsgivares pensionsavgifter i enlighet med vad som föreskrivs i 2 § 1 mom. i lagen om finansiering av statens pensionsskydd och 3 § 2 mom. i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd samt arbetstagarens pensionsavgift i enlighet med vad som föreskrivs 168 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn och att pensionsavgifter samt överföringsavgifter och arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har betalats till statens pensionsfond till rätt belopp och att pensionsavgifterna och arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har betalats till evangelisk-lutherska kyrkan till rätt belopp. Revisorn ska vara antingen en av Revisionstillsynen godkänd CGR-revisor ~~(CGR)~~ eller en OFR-revisor ~~inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR)~~. Bestämmelser om revision finns i revisionslagen (1141/2015).

7 §

Tillsyn över planeringen av finansieringsverksamheten och över placeringsverksamheten

Finansinspektionen utövar tillsyn över planeringen av Kevas finansieringsverksamhet och placeringen av Kevas tillgångar. På Finansinspektionens rätt att få uppgifter och att granska tillämpas 18 och 24 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Finansinspektionen ska årligen i fråga om tillsynen överlämna en berättelse till finansministeriet.

3 kap.

Förvaltning

8 §

Delegationen

Kevas beslutanderätt utövas av dess delegation. Delegationen kan i instruktionen för Keva överföra beslutanderätt till andra organ inom Keva. Beslutanderätten får dock inte överföras i ärenden som delegationen eller något annat organ ska besluta om enligt denna lag.

Delegationen består av 30 ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem, vilka förordnas av finansministeriet för fyra år i sänder. Minst fyra ledamöter och lika många suppleanter utses bland personer som föreslagits av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Övriga ledamöter och suppleanter utses bland personer som Finlands Kommunförbund rf föreslagit så att kommunerna och samkommunerna samt landets olika delar är rättvist representerade i delegationen. När dessa ledamöter och suppleanter förordnas ska dessutom de olika gruppernas röstandel i kommunalvalet beaktas i enlighet med proportionalitetsprincipen i vallagen (714/1998).

Delegationen har till uppgift att

1) välja styrelseledamöter och suppleanter samt revisor för högst delegationens mandatperiod,

2) besluta om instruktionen för Keva, tilläggspensionsstadgan och räkenskapsstadgan,

3) anställa verkställande direktören och säga upp eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter om han eller hon har förlorat delegationens förtroende,

4) besluta om grunderna för arvoden och andra ersättningar till de förtroendevalda,

5) besluta om medlemssamfundens betalningsandelar på det sätt som föreskrivs i 19 §,

6) behandla bokslutet och revisionsberättelsen samt besluta om fastställande av bokslutet, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och andra redovisningsskyldiga och andra åtgärder som är behövliga,

7) godkänna budgeten för det följande året som en allmän ekonomisk anvisning samt en verksamhets- och ekonomiplan för tre eller flera år.

9 §

Styrelsen

Kevas förvaltning sköts av styrelsen som väljs av delegationen för två år i sänder. Styrelsens mandatperiod fortsätter dock tills nästa styrelse är vald.

Styrelsen består av nio ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem. Två av styrelseledamöterna och deras suppleanter väljs bland personer som föreslagits gemensamt av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Delegationen förordnar en av de ordinarie ledamöterna till ordförande och en till vice ordförande.

Styrelseledamöterna ska vara väl ansedda och ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet.

Styrelsen har till uppgift att

1) bereda de ärenden som ska behandlas i delegationen och se till att delegationens beslut verkställs,
2) styra och övervaka Kevas verksamhet,
3) göra upp en plan för placeringen av pensionsmedlen samt behandla övriga ärenden som är principiellt viktiga eller vittomfattande med tanke på placeringsverksamheten,
4) sörja för ordnandet av Kevas interna kontroll och riskhantering.

Delegationen kan avsätta styrelsen under mandatperioden, om en eller flera av ledamöterna inte åtnjuter delegationens förtroende. Avsättningsbeslutet gäller samtliga styrelseledamöter. Delegationen väljer då en ny styrelse för återstoden av mandatperioden.

10 §

Principer för ägarstyrningen

Kevas styrelse ska fastställa principer för hur Kevas rättigheter som grundar sig på innehav i andra sammanslutningar ska utövas (*principer för ägarstyrningen*). I principerna ska Kevas verkställande direktörs och de anställdas ledamotskap i andra sammanslutningars eller stiftelsers förvaltningsorgan bedömas med beaktande av Kevas intressen.

Keva ska offentliggöra principerna för ägarstyrningen.

11 §

Förteckning över förtroendeuppdrag

Keva ska föra en uppdaterad offentlig förteckning av vilken det framgår uppgifter om Kevas styrelseledamöters och verkställande direktörs ledamotskap i styrelser, förvaltningsråd och motsvarande organ i andra ekonomiskt eller samhälleligt betydelsefulla sammanslutningar och stiftelser, med undantag för ledamotskap i bostadsaktiebolags styrelser.

I den förteckning som avses i 1 mom. ska det även i fråga om sådana anställda vid Keva som hör till den övriga högsta ledningen eller som för Kevas räkning fattar eller bereder placeringsbeslut föras in uppgifter om sådana ledamotskap i styrelser, förvaltningsråd och motsvarande organ i andra sammanslutningar och stiftelser som har samband med deras arbetsuppgifter, med undantag för ledamotskap i bostadsaktiebolags styrelser.

12 §

Handlingsprinciper som gäller intressekonflikter

Keva ska ha av styrelsen godkända skriftliga handlingsprinciper för de förfaranden som ska iakttas vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

13 §

Transaktioner med personer som hör till ledningen eller till ledningens närmaste krets

Beslut om betydande transaktioner som gäller Keva ska fattas av Kevas styrelse, om den andra parten i transaktionen är

1) en ledamot av Kevas delegation eller styrelse, Kevas verkställande direktör, revisor eller en sådan anställd hos en revisionssammanslutning som har huvudansvar för revisionen av Keva,

2) någon annan som hör till Kevas högsta ledning och som har rätt att fatta beslut om ordnande av Kevas verksamhet,

3) make eller maka till en person som avses i 1 eller 2 punkten, en i de punkterna avsedd persons partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001), en omyndig vars intressebevakare en person som avses i de punkterna är eller den som är sambo med en person som avses i de punkterna och har bott i samma hushåll som personen i minst ett års tid.

Keva ska föra en uppdaterad offentlig förteckning över de transaktioner som avses i 1 mom. samt över transaktionsparterna och de centrala transaktionsvillkoren. Förteckningen ska föras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som antecknats i förteckningen ska bevaras i fem år efter anteckningen. Fysiska personers personbeteckning och adress och namnet på de personer som avses i 1 mom. 3 punkten är dock inte offentliga.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska även tillämpas på transaktioner mellan Keva och någon annan än en person som avses i 1 mom., om det är uppenbart att syftet med arrangemanget har varit att kringgå bestämmelserna i 1 och 2 mom.

14 §

Kevas ledning

Kevas verksamhet leds av den verkställande direktören som är underställd styrelsen. Keva och den verkställande direktören kan ingå ett direktörsavtal. Keva kan besluta att betala avgångsvederlag till den verkställande direktören.

Behörighetsvillkor för tjänsten som verkställande direktör och tjänsten som vice verkställande direktör är högre högskoleexamen, sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften kräver samt i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap.

15 §

Kevas tjänsteinnehavare

De uppgifter inom Keva i vilka offentlig makt utövas ska skötas i tjänsteförhållande. På Kevas tjänsteinnehavare tillämpas lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003).

16 §

Förtroendevalda

På Kevas förtroendevalda tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i denna lag.

Om en plats som förtroendevald blir ledig under mandatperioden, förordnas eller väljs en efterträdare för återstoden av perioden.

17 §

Instruktion

Behövliga bestämmelser om Kevas organ och deras sammansättning, uppgifter och mandatperiod samt Kevas övriga verksamhet ges i en instruktion.

18 §

Statens delegation för ärenden gällande arbetsoförmåga och rehabilitering

I anslutning till Keva finns statens delegation för ärenden gällande arbetsoförmåga och rehabilitering, som har till uppgift att följa och styra såväl bedömningen av arbetsförmåga som den yrkesinriktade rehabiliteringen.

Delegationen har sex medlemmar. Finansministeriet förordnar medlemmarna för fyra år i sänder. Av medlemmarna ska en representera finansministeriet, en Keva och en Statskontoret. Av medlemmarna förordnas tre bland personer som föreslagits av de mest representativa organisationerna på centralnivå för statens tjänstemän och arbetstagare. Finansministeriet förordnar en av medlemmarna till ordförande.

4 kap.

Finansiering

19 §

Medlemssamfundens betalningsandelar

Kevas utgifter för skötseln av pensionsskyddet för medlemssamfundens personal fördelas för varje finansår på medlemssamfunden. Den del av kostnaderna som Kevas delegation beslutat fördelas i förhållande till de sammanlagda beloppen av de i 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för personer som är anställda hos Kevas medlemssamfund. Delegationen kan även besluta att fördela en del av kostnaderna i förhållande till de sammanlagda beloppen av pensioner eller pensionsdelar som betalats på basis av anställning hos medlemssamfunden och som tjänats in under anställning hos medlemssamfunden.

Medlemssamfunden är dessutom skyldiga att till Keva betala de självriskandelar för olika pensionsslag som bestämts enligt de grunder som delegationen fastställt.

Av medlemssamfunden kan under finansåret tas ut förskott på deras betalningsandelar.

Kevas delegation meddelar närmare föreskrifter om grunderna för betalningen av de avgifter som avses i 1 och 2 mom.

20 §

Indrivning av avgifter och preskription av avgiftsfordran

Keva ska påföra en avgift som baserar sig på denna lag inom fem år från det att fordran uppkom. Avgiftsfordran anses uppkomma på förfallodagen för en slutlig avgift enligt denna lag. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Bestämmelser om indrivning av fordringar finns dessutom i lagen om indrivning av fordringar (513/1999).

Återbetalningen av en avgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en ny femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillampas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

21 §

Pensionsansvarsfonden

Till de utgifter som avses i 19 § 1 mom. räknas även överföringar till pensionsansvarsfonden, som grundats för utjämning av pensionsutgifterna, enligt vad Kevas delegation bestämmer särskilt.

När pensionsansvarsfondens medel placeras ska placeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas samt placeringarna diversifieras. Beslut om placering av medlen fattas av Kevas styrelse, som på det sätt som bestäms i instruktionen för Keva kan överföra sin beslutanderätt till Kevas tjänsteinnehavare och arbetstagare.

22 §

Placeringsdelegationen

Vid Keva finns en placeringsdelegation med uppgift att stödja placeringsverksamheten och främja informationen mellan de instanser som nämns i 2 mom. Delegationen är ett rådgivande organ som behandlar riktlinjerna för Kevas placeringsverksamhet och dess utveckling.

Kevas styrelse kallar för sin mandatperiod till placeringsdelegationen tio medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Av medlemmarna ska tre företräda finansministeriet, en arbets- och näringsministeriet samt två de huvudavtalsorganisationer som nämns i 3 § i det kommunala huvudavtalet.

23 §

Tillsynsavgift och vissa andra avgifter

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

Till de utgifter som avses i 19 § 1 mom. räknas även tillsynsavgiften, justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och kostnadsandelen och den verksamhetsbaserade serviceavgiften enligt 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006).

Av lönesummorna för sådana anställda för vilka det ordnats tilläggspensionsskydd enligt 8 § i pensionslagen för den offentliga sektorn är medlemssamfunden skyldiga att erlägga betalningsandelar enligt de grunder som Kevas delegation fastställer.

24 §

Betalning av statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensionsutgifter och ersättning av Kevas kostnader

Staten, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten betalar i förskott till Keva det belopp som behövs för att betala pensionsförmåner. Om beloppet av de faktiska kostnaderna är större eller mindre än det uppskattade beloppet, ska skillnaden beaktas i efterhand som en korrigeringspost.

Statens pensionsfond betalar ersättning till Keva för skötseln av uppgifterna i anslutning till det pensionsskydd som tjänas in under anställning hos staten. Också Folkpensionsanstalten betalar ersättning till Keva för skötseln av pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal, och Kyrkans centralfond betalar ersättning till Keva för skötseln av pensionsskyddet för evangelisk-lutherska kyrkans anställda. Finansministeriet fastställer det ersättningsbelopp som statens pensionsfond, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten ska betala i förskott till Keva. Keva lägger fram en beräkning av ersättningsbeloppet för finansministeriet. Ersättningsbeloppet beräknas till en nivå som motsvarar självkostnadsvärdet enligt 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Ersättningen betalas i månatliga, lika stora poster enligt en förhandsberäkning av beloppet av kostnaderna för året i fråga. Om beloppet av de faktiska kostnaderna är större eller mindre än det uppskattade beloppet, ska skillnaden beaktas i efterhand som en korrigeringspost.

Finansministeriet, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten bedömer med fem års mellanrum hur de mål som ställts för kostnadseffektiviteten och kvalitetsnivån på skötseln av pensionerna har förverkligats. I detta syfte ska Keva lämna tillräckliga uppgifter till de ovan nämnda parterna.

Närmare bestämmelser om överföring av de medel som behövs för betalning av pensioner till statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal och Folkpensionsanstaltens personal och om ersättning för kostnader till Keva utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Riskhantering, intern kontroll och intern revision

25 §

Riskhantering

Keva ska ha ett med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet tillräckligt riskhanteringssystem som innefattar fortlöpande identifiering, uppföljning, övervakning och rapportering av de risker som Keva exponeras för och av den sammanlagda riskexponeringen.

Riskhanteringen ska omfatta följande delområden:

1) placeringar,
2) likviditet,
3) koncentrationsrisker,
4) av operativa risker.

Keva ska ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionerna.

26 §

Intern kontroll

Keva ska ha en intern kontroll som omfattar dess bokföring, förvaltning, placeringsverksamhet och övriga centrala funktioner. Den interna kontrollen omfattar också säkerställande av lämplig rapportering på Kevas alla organisationsnivåer.

Till den interna kontrollen hör en funktion för regelefterlevnad. Funktionen ska också bedöma om Kevas åtgärder för att förhindra och korrigera eventuella brister i regelefterlevnaden är tillräckliga.

27 §

Intern revision

Keva ska ha en intern revision som utvärderar huruvida den interna kontrollen och den övriga förvaltningen är tillräcklig och effektiv.

Den interna revisionen ska vara oberoende i förhållande till Kevas operativa verksamhet.

Den interna revisionens resultat och rekommendationer till åtgärder ska minst en gång om året rapporteras till styrelsen och verkställande direktören. Dessa ska besluta om vilka åtgärder som ska vidtas med anledning av den interna revisionens resultat och rekommendationer. Den interna revisionen ska också se till att åtgärderna genomförs.

28 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i Keva ska till Kevas insiderregister enligt 30 § anmäla uppgifter om aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland och om sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga (*insideranmälan*).

Med insider i Keva avses

1) ordföranden och vice ordföranden för Kevas delegation, ledamöterna och suppleanterna i Kevas styrelse, Kevas verkställande direktör och dennes ställföreträdare, Kevas revisorer och de anställda hos en revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av Keva,

2) andra anställda hos Keva som har möjlighet att påverka beslut om placering av Kevas tillgångar eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier eller finansiella instrument.

29 §

Insideranmälan

Insideranmälan ska göras inom fjorton dagar från det att insidern har utnämnts till ett uppdrag som avses i 28 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndiga vars intressebevakare insidern är,

2) sammanslutningar och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd sammanslutnings eller stiftelses innehav av aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland och om sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta Keva om

1) förvärv och avyttringar av sådana aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten när förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella eller ekonomiska föreningar eller sådana sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte. Om en sammanslutning bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna sammanslutning lämnas.

Insideranmälan ska innehålla de uppgifter som behövs för att identifiera personen, sammanslutningen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och de finansiella instrumenten.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet, kan Keva organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I detta fall behöver en separat insideranmälan inte göras.

30 §

Insiderregister

Keva ska föra ett register över insideranmälningar (*insiderregister)*, av vilket det för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument enligt 29 § 2 mom. som innehas av insidern, en omyndig som avses i 1 punkten i det momentet och av en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 punkten i det momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar av dessa aktier och instrument.

Om de aktier och finansiella instrument som avses i 29 § 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet, kan Kevas insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Driften av insiderregistret ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag ur och kopior av uppgifterna i registret. Fysiska personers personbeteckning och adress samt andra fysiska personers än insiderns namn är dock inte offentliga.

31 §

Övervakning av insideranmälan och insiderregistret

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av bestämmelserna i 28—30 § om insideranmälan och insiderregistret. På övervakningen tillämpas vad som i 7 § föreskrivs om tillsynen över planeringen av Kevas finansieringsverksamhet och över placeringen av Kevas tillgångar.

6 kap.

Ändringssökande

32 §

Sökande av ändring

Parter och medlemssamfund får söka ändring i Kevas beslut i andra ärenden än pensionsrättsärenden genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

33 §

Delgivning av beslut

När ett beslut delges en part ska delvisningen ske genom vanlig delgivning. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i 59 § i förvaltningslagen (434/2003) i 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Protokoll från Kevas delegation och Kevas styrelse, med tillhörande besvärsanvisning, ska efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I protokollet publiceras endast de personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De personuppgifter som ingår i protokollen ska avföras från datanätet när besvärstiden löper ut.

Ett medlemssamfund anses ha fått del av ett beslut av Kevas delegation eller Kevas styrelse sju dagar efter det att protokollet har offentliggjorts på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

34 §

Undantag från jäv

Kevas förtroendevalda tjänsteinnehavare och arbetstagare får trots vad som föreskrivs i 28 § 1 mom. 4 och 5 punkten i förvaltningslagen behandla ärenden som gäller Kevas medlemssamfund eller personer som är anställda hos ett medlemssamfund eller någon annan person som omfattas av pensionsskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn.

35 §

Revision och bokslut

Granskningen av Kevas räkenskaper och förvaltning ska utföras av en revisionssammanslutning som godkänts av Revisionstillsynen. Keva upprättar bokslut för varje kalenderår. Vid upprättandet av bokslut iakttas bokföringslagen i tillämpliga delar.

36 §

Samarbete

Keva kan med Pensionsskyddscentralen och andra pensions- och försäkringsanstalter avtala om samarbete och om ersättande av kostnaderna för samarbetet.

37 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som anges i 4 § 2 mom. bevarar de aktiebolag som före den 1 januari 2007 har anslutit sig som medlemssamfund i Keva sitt medlemskap, om ett eller flera av de medlemssam-

fund som nämns i 3 § 1 mom. har sådant bestämmande inflytande i aktiebolaget som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen.

38 §

Övergångsbestämmelser som gäller delegationens och styrelsens mandatperiod

Bestämmelserna i 8 § 2 mom. om delegationens mandatperiod tillämpas första gången på den delegation som väljs 2017. Mandatperioden för den delegation som är behörig när lagen träder i kraft fortsätter fram till utgången av augusti 2017.

Mandatperioden för den styrelse som är behörig när lagen träder i kraft fortsätter fram till dess att den delegation som väljs 2017 har valt nästa styrelse.

2.

Lag

om finansiering av statens pensionsskydd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Finansiering av statens pensionsskydd

Pensionsskyddet för de statsanställda som omfattas av pensionsskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (/) betalas ur statsbudgeten. Bestämmelser om överföring till Keva av de medel som behövs för betalningen av pensioner finns i 24 § 1 mom. i lagen om Keva (/).

2 §

Arbetsgivarens pensionsavgift

Statens ämbetsverk och inrättningar, statliga affärsverk samt sammanslutningar och inrättningar vars pensionsskydd för personalen, eller en del av personalen, enligt annan lagstiftning ska skötas av staten eller på vilka den upphävda lagen om statens pensioner (1295/2006) har tillämpats, betalar arbetsgivarens pensionsavgift, som består av en ålders-, invalid- och familjepensionsdel och av en omkostnadsdel som verkställigheten av pensionsskyddet föranleder.

Keva sköter uppgifter som gäller uttagandet av arbetsgivarens pensionsavgift. Avgiften betalas in på statens pensionsfonds konto. Statens pensionsfond betalar ersättning till Keva enligt 24 § 2 mom. i lagen om Keva.

Vid skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. och i 122 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn ska iakttas vad som med stöd av lagen om statsbudgeten (423/1988) föreskrivs och bestäms om redogörare. De medel som avses i de momenten ska hållas åtskilda från Kevas medel.

Närmare bestämmelser om grunderna för och fastställandet av arbetsgivarens pensionsavgift samt om beloppet och fastställandet av den omkostnadsdel som Keva får för verkställandet av pensionsskyddet samt om förvaltningen och redovisningen av de medel som avses i 1 mom. och i 122 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansministeriet beslutar på framställning av Keva om storleken på de ålders-, invalid- och familjepensionsdelar som ligger till grund för arbetsgivarens pensionsavgift. Trots det som sägs ovan kan finansministeriet även besluta om grunder enligt vilka Keva i ändringssituationer som gäller enskilda arbetsgivare får fatta beslut om storleken på de pensionsavgiftsdelar som avses ovan utan ett särskilt beslut av finansministeriet. Keva beslutar om betalningen av arbetsgivarens pensionsavgift.

3 §

Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då arbetsgivarens pensionsavgift betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en ny femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

4 §

Dröjsmålsränta på pensionsavgift

Om en arbetsgivare har försummat att betala pensionsavgiften inom utsatt tid, ska arbetsgivaren betala dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

5 §

Grundbesvär

En part får anföra grundbesvär över en debitering av pensionsavgift, om parten anser att en debitering som Keva påfört arbetsgivaren strider mot lag. Grundbesvär ska anföras skriftligen hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden inom två år från ingången av året efter det år under vilket fordran fastställdes eller debiterades. I övrigt iakttas vad som i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs om sökande av ändring och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut i ett pensionsärende.

Bestämmelser om grundbesvär vid utmätning finns dessutom i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

6 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs statsrådets förordning om grunderna för arbetsgivarens pensionsavgift (863/2012).

3.

Lag

om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ansvar för finansiering av kyrkans pensionsskydd

Kyrkans pensionsfond, som det föreskrivs om i kyrkolagen (1054/1993), svarar för finansieringen av pensionsskyddet för evangelisk-lutherska kyrkans personal.

Pensionerna och de övriga utgifterna för pensionsverksamheten betalas ur kyrkans pensionsfond. Utgifterna för pensionsverksamheten inbegriper även tillsynsavgiften enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008), justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) samt den verksamhetsbaserade serviceavgifterna och pensionsanstaltens kostnadsandel enligt 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006).

2 §

Pensionsavgifter

En sådan kyrklig arbetsgivare som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i kyrkolagen ska för betalningen av pensioner och familjepensioner till den personal som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn (/) till kyrkans pensionsfond betala arbetsgivarens pensionsavgift enligt kyrkolagen.

Bestämmelser om pensionsavgifterna för kyrkans arbetstagare och skyldigheterna för kyrkliga arbetsgivare i anslutning till dem finns i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och pensionslagen för den offentliga sektorn.

Bestämmelser om andra avgifter till kyrkans pensionsfond finns i kyrkolagen.

3 §

Uttag av pensionsavgifter

Keva sköter uppgifter som gäller uttag av arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgift.

Kyrkliga arbetsgivare ska redovisa arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgift till Keva på det sätt som Keva bestämmer. Keva redovisar avgifterna vidare till kyrkans pensionsfond.

Kyrkans pensionsfond ser till att de avgifter som avses i 2 § 3 mom. tas ut.

4 §

Dröjsmålsränta på pensionsavgift

Om en kyrklig arbetsgivare har försummat att betala arbetsgivarens eller arbetstagarens pensionsavgift inom utsatt tid, ska arbetsgivaren betala dröjsmålsränta på det sätt som föreskrivs i kyrkolagen.

5 §

Pensionsavgifternas utsökbarhet

En pensionsavgift och dröjsmålsräntan på den är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

6 §

Preskription av pensionsavgiftsfordran

Keva ska påföra en avgift som baserar sig på denna lag inom fem år från det att fordran uppkom. Fordran anses uppkomma på förfallodagen för en slutlig avgift enligt denna lag.

Återbetalningen av en avgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

7 §

Grundbesvär

En part får anföra grundbesvär över en debitering, om parten anser att en debitering som Keva påfört en kyrklig arbetsgivare strider mot lag. Grundbesvär ska anföras skriftligen hos besvärs-

nämnden för arbetspensionsärenden inom två år från ingången av året efter det år under vilket fordran fastställdes eller debiterades. I övrigt iakttas vad som i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs om sökande av ändring och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut i ett pensionsärende.

Bestämmelser om grundbesvär vid utmätning finns dessutom i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

8 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas även på sådana överenskommelser enligt 3 § 2 mom. i den upphävda pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) som ingåtts före ikraftträdandet av lagen. På sådana överenskommelser tillämpas även 26 § 2 mom. i den upphävda pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Helsingfors 10.11.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Anna-Maja Henriksson sv
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Sanna Lauslahti saml
medlem Anne Louhelainen saf
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Vesa-Matti Saarakkala saf
medlem Annika Saarikko cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Martti Talja cent.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.